

D ů v o d y:

Nelze sice schváliti názor odvolacího soudu, že začátek promlčecí lhůty podle § 1489 obč. zák. jest závislý na době, kdy se poškozený může dovědět o osobách škůdců. Podle jasného doslovu citovaného zákonného ustanovení počíná tříletá promlčecí lhůta skutečnou znalostí škůdcovy osoby, kterážto znalost musí býti taková, by vystačila k podání žaloby. Možnost vědomosti se nerovná skutečné znalosti (srov. rozh. čís. 6860, 7102 a 9755 sb. n. s., k nimž se k vůli stručnosti poukazuje). Dovolatel nečiní však napadenému rozsudku v otázce znalosti osob škůdců výtky (§ 503 č. 4 a § 506 poslední odstavec c. ř. s.). Jeho vývody s hlediska nesprávného právního posouzení věci týkají se jeho vědomosti o výši škody. Nelze mu však dáti za pravdu. Žalobce tvrdil v žalobě, že mu syn pravidelně posílal 20 Kč týdně na výživu a 450 Kč ročně na ošacení, a odvolací soud správně z toho usoudil, že žalobce musil v krátké době po synově smrti bezpečně znáti výši škody, an tvrzené pravidelné týdenní částky nedostával. Měl tudíž žalobce potřebnou vědomost o škodě, spočívající v tom, že mu ušla výživa, k níž byl syn podle zákona povinen (§§ 154, 1327 obč. zák.), brzy po jeho smrti. Pokud dovolatel poukazuje k tomu, že se jeho poměry zhoršily, že by byl jeho syn nucen, měsíční příspěvek 80 Kč zvýšiti, stačí na to odvěti, že tvrzené zhoršení by bylo žalobce snad opravňovalo žádati zvýšení renty, na počátek běhu promlčecí lhůty podle § 1489 obč. zák. nemá však okolnost ta vlivu. V souzeném případě jde o žalobu o náhradu škody podle § 1327 obč. zák., jež se promlčuje podle § 1489 obč. zák. ve třech letech, a nelze proto, pokud jde o dobu promlčecí, posuzovati každou jednotlivou měsíční a roční částku samostatně, jak tvrdí dovolání.

Čís. 11802.

Architektura není obchodní živností, nýbrž činností poradní a vědeckou. Nelze ji proto zapsati do obchodního rejstříku.

(Rozh. ze dne 25. června 1932, R I 476/32.)

Rejstříkový soud vrátil opověď zápisu firmy do obchodního rejstříku za tím účelem, by u předmětu podniku vypuštěn byl dodatek »architektura«, ježto podle vyjádření obchodní a živnostenské komory v Praze ze dne 19. listopadu 1931, s nímž rejstříkový soud souhlasí, při architektuře nejde o provozování obchodů ve smyslu obch. zák. a nemůže býti tudíž do obchodního rejstříku zapsána (čl. 4, 271—277 obch. zák.). Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Šetřením bylo zjištěno, že při architektuře nejde o provozování obchodu ve smyslu obch. zák., poněvadž architektura záleží ve zhotovování návrhů plánů, nákrešů a rozpočtů a pod., jde tedy při ní o činnost poradní a vědeckou, již nelze považovati za obchodní ve smyslu obchodního zákona. Tomu-li tak, nemůže býti architektura předmětem zápisu do obchodního rejstříku jako předmět podnikání a právem proto žádá rej-

stříkový soud, by u předmětu podniku byl vypuštěn dodatek »architektura«.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurent napadá usnesení, jež potvrdilo usnesení soudu první stolice, z důvodu nezákonnosti podle § 46 (2) zákona č. 100/31 sb. z. a n., leč neprávem. Nezákonnost spatřuje v tom, že mu nižší soudy nařizují, by při opovědi své firmy vypustil při předmětu podniku slovo »architektura«, že však stěžovatel jako architekt a zároveň stavitel koná různá právní jednání, jež jest podle čl. 273 obch. zák. pokládati za obchody, a že tedy i taková právní jednání, jež jako architekt podniká, nákup materiálu, opatření malířských potřeb a podobná, spadají do této obchodní činnosti, která není jen poradní a vědeckou činností. Nemůže ovšem býti sporu o tom, že právní jednání, která koná stavitel nebo podnikatel staveb při provozování své živnosti, jsou pomocnými obchody podle čl. 273 obch. zák., ježto patří k provozu obchodní živnosti a mají za účel umožniti a podpořiti provozování této živnosti (rozh. č. 7626, 2374 sb. n. s., Staub—Pisko Komentář II. díl, str. 25). Rekurent však přehlíží, jak doličeno bylo nižšími soudy, že »architektura« není o b c h o d n í živností, nýbrž činností poradní a vědeckou, záležející hlavně ve zhotovování plánů, nákresů a rozpočtů. Proto veškerá právní jednání, jež v této činnosti jako architekt konal, netvořila by podstatu pomocných obchodů podle čl. 273 obch. zák. Se zřetelem k tomu, že zápisy v obchodním rejstříku mají odpovídati pravdě a skutečnému stavu, právem odepřely nižší soudy zápis slova »architektura« při předmětu podniku, neboť nejde tu o o b c h o d n í podnik, Zajisté by nevyhovovalo ani všeobecnému účelu obchodního rejstříku, ani záměru nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 10. prosince 1901 č. 40 věstníku, kdyby směl býti vykonán zápis předmětu podniku podle žádosti rekurenta bez ohledu, zda je pravdivý, čili ne. Vzhledem k tomu neshledal dovolací soud vytýkanou nezákonnost a nebylo proto vyhověno dovolacímu rekursu.

Čís. 11803.

Nájemní smlouva uzavřená na delší dobu o hotelovém pokoji, určeném ku přechovávání cizinců, bez povolení ministerstva průmyslu, obchodu a živností, jest neplatná (nicotná).

Nicotná nájemní smlouva nemůže býti pod záštitou zákona o ochraně nájemníků.

Žalobě o vyklizení místnosti nevadí, že žalovaný v této místnosti již nebydlí, ježto mu byl žalobcem vstup do ní zabráněn. Stačí, že žalovaný si činí nadále nároky na užívání místnosti a dosud má v ní uložen nábytek.

(Rozh. ze dne 25. června 1932, Rv I 1343/31.)